

SAK NR 101-2021
BUDSJETT 2022

Forslag til

VEDTAK:

1. Styret vedtar Budsjett 2022 og slutter seg til de premisser, mål og prioriteringer som fremkommer i saksfremstillingen. Budsjettet er lagt ut fra rammer i en normalisert situasjon, uten ekstra midler til kompensasjon for effekter av pandemien.
2. Budsjettet legger opp til et positivt resultat på 40 millioner kroner i 2022 i tråd med målsettingen i økonomisk langtidsplan 2022-2025.
3. Styret forutsetter at det arbeides løpende med tiltak for å sikre drift i tråd med vedtatt budsjett, og at budsjettet følges opp gjennom risikostyring etter retningslinjer fra eier.
4. Styret legger videre til grunn at medvirkning fra tillitsvalgte og vernetjeneste og behov for formelle drøftinger ivaretas etter hvert som omstilling og endringstiltak operasjonaliseres og planlegges iverksatt.
5. Styret gir administrerende direktør fullmakt til å foreta budsjettkorrigeringer gjennom året, dersom dette er nødvendig som følge av nye bevilgninger eller føringer fra eier, tekniske justeringer eller andre nødvendige og vesentlige endringer.

Brumunddal, 9. desember 2021

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

SAKSFREMSTILLING

SAK NR. 101-2021

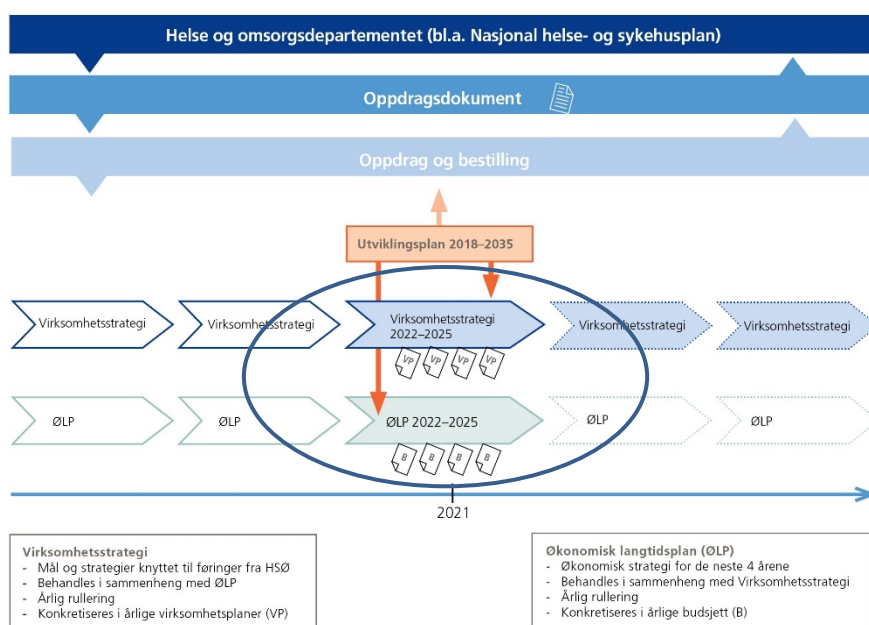
Bakgrunn

Denne saken er basert på styrets vedtak i styresak 047-2021 *Virksomhetsstrategi 2022-2025 og Økonomisk langtidsplan 2022-2025 for Sykehuset Innlandet og Helse Sør-Øst RHF sin styresak 127-2021 Budsjett 2022 – Fordeling av midler til drift og investering.*

Sykehuset Innlandet har utarbeidet Virksomhetsplan for 2022 som vedtas i samme styremøte som det framlagte budsjettet. Budsjett 2022 bygger på forutsetninger og prioriterte mål i Virksomhetsplanen for 2022. Disse dokumentene er gjensidig avhengig av hverandre.

Saksframstilling

Figuren under viser sammenhengen mellom de overordnede styrende dokumentene, Nasjonal helse- og sykehusplan, Oppdrag og bestilling, Utviklingsplan 2018-2035, Virksomhetsstrategi 2022-2025 og Økonomisk langtidsplan 2022-2025 (ØLP), samt årlige virksomhetsplaner og budsjetter.

Virksomhetsstrategien gir mål og virkemidler i et kortere perspektiv enn utviklingsplanen og ses i sammenheng med økonomiske føringer i økonomisk langtidsplan. Virksomhetsstrategien og økonomisk langtidsplan gjelder for samme planperiode og er gjensidig avhengige av hverandre. Dette skal bidra til en god dynamikk mellom faglige strategier og økonomiske rammer. Virksomhetsstrategien operasjonaliseres i årlige virksomhetsplaner, og økonomisk langtidsplan operasjonaliseres og konkretiseres i årlige budsjetter.

Sykehuset Innlandets virksomhetsplan 2022 har ni prioriterte mål og behandles samtidig med budsjett 2022. Divisjonenes virksomhetsplaner for 2022 skal inneholde mål som samlet bidrar til at foretaket når sine prioriterte mål, på samme måte som for budsjettet.

Sykehuset Innlandet skal utvikle pasientenes helsetjeneste gjennom å prioritere:

- Desentraliserte spesialisthelsetjenester
- Prehospitaltjenester
- Samhandling med primærhelsetjenesten
- Spesialiserte tilbud med høy kompetanse i Mjøssykehuset

Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok i sak 005-2019 *Målbilde for videreutviklingen av Sykehuset Innlandet HF*. Dette framtidige målbildet er i tråd med føringer i utviklingsplanen for Sykehuset Innlandet fram mot 2035 vedtatt av styret i styresak 036-2018. Alle endringer som gjøres i tiden framover skal bidra til utviklingen av dette målbildet. De nødvendige endringene konkretiseres i virksomhetsstrategien og den årlige virksomhetsplanen.

I økonomisk langtidsplan og det årlige budsjettet gjøres de økonomiske prioriteringene innenfor tilgjengelige rammer. Den økonomiske situasjonen for foretaket er utfordrende. Sykehuset Innlandet må fortsette arbeidet med omstillinger og driftstilpasninger. Det vil være helt avgjørende at den økonomiske beregnede effekten av omstillingstiltak gir utslag i resultater i 2022 for å nå budsjettert årsresultat. Pandemien medfører ytterligere usikkerhet i budsjettert årsresultat da rammene er gitt ut fra en normalisert situasjon. Dersom pandemien vedvarer inn i 2022 medfører dette økte driftskostnader til nødvendige smitteverntiltak og beredskap for å ivareta pasienttilbudet. Smittesituasjonen i samfunnet, andel vaksinert, samt analysekapasitet for testing av SARS-cov-2 vil påvirke muligheten for å øke den elektive aktiviteten og redusere ventetidene som har økt etter pandemien. Budsjettet for 2022 er lagt ut fra rammer gitt i en normalisert situasjon, og inneholder ikke ekstraordinære tildelinger i forbindelse med pandemien. Midler gitt i 2021 er ikke videreført i rammene.

Pandemien har også medført forskyvning av omstillingsarbeidet som ble påbegynt i 2019 og 2020. Omstillingene må implementeres og nye omstillingsbehov må vurderes løpende for å nå budsjettert resultat. Foretaket har i 2022 mottatt 30 millioner kroner i inntektsstøtte fra Helse Sør-Øst RHF for å bidra til omstilling og nødvendig bemannings-tilpasning.

For å sikre faglig og økonomisk bærekraft må arbeidet med å samle fagområder og funksjoner organisatorisk og/eller geografisk på vei mot med det framtidige målbildet starte. Dette er i tråd med protokoll fra foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF 8. mars 2019, der det står:

«Foretaksmøtet merket seg at det legges til grunn at fagområder og funksjoner som kan og bør samles, så langt det er mulig, skal samles i forkant av en framtidig innflytting i et nytt bygg».

Det er igangsatt et organisasjonsutviklingsprogram som skal styre utviklingsprosjekter som skal gi resultater på kort (2021 til 2024), mellomlang (2024 til 2026) og lang sikt (2026 til 2028).

Regjeringen prioriterer psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling også i 2022. Krav om måloppnåelse innen ventetider, og at det skal være en høyere vekst i

polikliniske opphold innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling enn i somatikk opprettholdes. For kostnader per tjenesteområde, er ikke det endelige kravet for 2022 fastlagt. Helse Sør-Øst RHF vil påse at foretakene oppfyller prioriteringsregelen i planforutsetningene for aktivitet og kostnader per tjenesteområde. Endelige krav vil bli fastlagt i oppdrag og bestilling for 2022. I budsjettet for 2022 har foretaket lagt opp til å måle budsjettert aktivitet mot faktisk antall/estimat for antall konsultasjoner i 2021.

Budsjett 2022 gir i tillegg til økonomiske prioriteringer, en foreløpig vurdering av det økonomiske handlingsrommet knyttet til investeringer. Økonomiske rammebetingelser, aktivitetsforutsetninger og medisinskfaglige prioriteringer er de sentrale faktorene for å kunne innfri ansvaret Sykehuset Innlandet har for spesialisthelsetjenester til befolkningen slik dette er definert fra eier. Det er i budsjett 2022 lagt opp til et positivt årsresultat på 40 millioner kroner. Dette er i tråd med målet i økonomisk langtidsplan 2022-2025 for budsjettåret 2022.

Administrerende direktørs vurdering

Sykehuset Innlandet skal utvikle pasientens helsetjeneste gjennom samhandling med primærhelsetjenesten, prioritering av desentraliserte spesialisthelsetjenester, utvikling av prehospitale tjenester og utvikling av ny sykehusstruktur.

Det er nødvendig med tiltak for å sikre en god faglig utvikling og samtidig oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat. I virksomhetsplan 2022 er det prioritert ni mål som alle vil bidra positivt til det pågående endringsarbeidet og gi faglig bærekraft og bedre ressursutnyttelse i årene fremover.

Psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling skal prioriteres også i 2022 og kravet til at tverrfaglig spesialisert rusbehandling og psykisk helsevern hver for seg skal ha en årlig vekst som er høyere enn somatikk, videreføres. Det er ikke endelig avklart hvordan prioriteringsregelen skal måles i 2022.

Den økonomiske situasjonen for foretaket er utfordrende, og det må gjennomføres omfattende omstillinger og driftstilpasninger. Budsjettert resultat på 40 millioner kroner i 2022 anses å være svært krevende å oppnå gitt dagens rammeforutsetninger. Budsjettet for 2022 er lagt ut fra rammer gitt i en normalisert situasjon, og inneholder ikke ekstraordinære tildelinger for å håndtere effekter av pandemien.

Positive årsresultater er nødvendig for å sikre tilstrekkelige midler til nødvendig utvikling av behandlingstilbudet, investeringer i medisinsk teknisk utstyr, IKT og vedlikehold og tilpasninger av bygningsmassen. Sykehuset Innlandet fortsetter arbeidet med den økonomiske utfordringen, og ser på flere muligheter for å bedre driften og sikre bærekraftig økonomisk utvikling.

Usikkerheten rundt pandemisituasjonen vil påvirke måloppnåelsen. Andel vaksinerte med tredje dose, samt muligheter til rask avklaring av om pasienter som innlegges er SARS-cov-2 positive, vil være avgjørende for at foretaket skal oppnå det høye aktivitetsnivået i 2022. Økt elektiv aktivitet er viktig for å redusere ventelistene som har økt gjennom perioden med pandemi.

Bedre ressursutnyttelse og samordning er en forutsetning for å oppnå økonomisk bærekraft. Dette er nødvendig for å opprettholde et godt utrednings- og behandlingstilbud og ta i bruk behandlingsmetoder som krever nytt utstyr. Foretaket må derfor kontinuerlig arbeide med tiltak og driftstilpasninger for å sikre det budsjetterte resultatet for 2022.

Vedlegg:

- 1. Budsjett 2022*
- 2. Helse Sør-Øst RHF sin styresak budsjett 2022 – Fordeling av midler til drift og investering*
- 3. Divisjonsvise tiltaksoversikter*
- 4. Protokoll fra drøftingsmøte 6. desember 2021*